

**Ministerul Culturii al Republicii Moldova
Colegiul Național de Coregrafie**

Aprob
Directorul Colegiului Național de Coregrafie,

___/_____/2021

Curriculumul Disciplinar

S.04.A.035 Dans Duet

Specialitatea
21590 Coregrafie

Calificarea
265303 Balerin

Chișinău, 2021

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

GÎRNEȚ EUGEN, profesor, grad didactic superior, maestru în artă.

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Colegiului Național de Coregrafie

Director _____

____ / _____ 2021

Recenzie:

FILIPCIUC ALINA, profesor, director adjunct C.N.C;

MINDRIS ELIADE CRISTIAN, profesor, istoric al artei baletului.

Adresa curriculei pe internet:

Portalul național de învățământ profesional tehnic <http://www.ipt.md/ro/produse-naționale>

Cuprins

I. Preliminări.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice modulului.....	5
IV. Administrarea modulului.....	5
V. Unitățile de învățare.....	5÷7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor	8
VIII. Programa de învățământ	8÷9
IX. Sugestii metodologice.....	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	9
XII. Repertoriu recomandat conform anului de studiu.....	10
XIII. Resursele (bibliografie scrisă și vizuală) didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminări.

Nota Bene: La lecția de dans duet, elevele cu greutatea corporală mai mare de 48 kg, vor participa activ, dar nu vor fi ridicate de parteneri! Profesorul este direct răspunzător de eventualele accidentări a coloanei vertebrale a partenerilor băieți.

Disciplinele din aria curriculară Coregrafie (**Dans clasic, Dans Duet, Dans contemporan, Dans de caracter, Dans scenic folcloric, Practica scenică**) constituie căi de formare pentru specializarea „Balerin”, având ca obiectiv instruirea diversificată a elevilor din școlile vocațional coregrafice profesionale, permițând elevilor integrarea profesională conform opțiunilor, sau orientarea judicioasă în studiul ulterior. Aceste discipline contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice în cunoașterea artei coregrafice.

Noul curriculum include studiul disciplinei care lărgeste aria limbajului coregrafic și multiplică mijloacele de expresie a viitorului artist de balet.

Acest document reprezintă un instrument de lucru care prevede deplasarea accentului de pe acumulările mecanice de cunoștințe pe asimilarea lor creativă, de pe caracterul informativ pe cel formativ al educației artistice specializate, centrând interesul pe elev și pe opțiunile sale.

În acest sens, dansul duet ca disciplină de specialitate își propune:

- Familiarizarea elevilor în limbajul specific dansului în parteneriat (duo, trio, etc.), cu scop final diversificarea capacității limbajului de expresie;
- Formarea deprinderilor motrice susținute motivațional - intrinsec și ideatic;
- Crearea deprinderilor de gândire creativă în execuția cu amplomb a prizelor (băieți) și siguranța în prinderea acestora (fete);
- Dezvoltarea capacității într-un sistem axiologic propriu;
- Definirea propriei personalități, raportate stilurilor baletului romantic, clasic și contemporan.

Structura prezentei metodologii (curricule), alături de competențele generale și cele specifice acestei atât de inedite profesii, cea de artist de balet, conținuturile ei sunt organizate în concordanță cu fiecare competență, dar, în același timp, pot constitui mijloace și pentru realizarea altor competențe specifice. Profesorul are astfel o libertate sporită de a acționa în funcție de particularitățile individuale ale elevilor, de opțiunile acestora, dar și în funcție de mijloacele didactice de care dispune (literatură de specialitate, desene, desfășurări grafice și cinemate, înregistrări video, etc.). Responsabilitatea profesorului față de calea aleasă în dezvoltarea competențelor, prin diversificarea conținuturilor, crește evident în aceeași măsură.

II. Motivația și utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.

Modulul Dans Duet are următoarele competențe generale:

- Operarea cu elemente de limbaj specific dansului clasic, în abordarea creațiilor artistice;
- Interpretarea creativă, utilizând limbajul propriu artei coregrafice.

Valorile și aptitudinile impuse modulului:

- Disponibilitatea pentru receptarea specializată a creației coregrafice clasice aparținând fondului cultural național și universal;
- Receptivitatea față de diversitatea culturală definite istoric și geografic;
- Disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice autentice;
- Manifestarea inițiativei în susținerea propriilor opinii estetice.

Alegerea unui duet romantic sau clasic din repertoriul consacrat, pentru practica scenică a elevilor:

Principalele criterii:

1. combinație armonioasă între parteneri (înălțime, greutate, aspect);
2. posibilitățile și abilitățile elevilor în însușirea elementelor constitutive baletului romantic și clasic, conforme cu anul de pregătire practică și teoretică;
3. un rol unic (liric, eroic, tragic, grotesc, comic);
4. muzicalitate, expresivitate emoțional-plastică și trăirea artistică a rolului.

III. Competențele profesionale specifice modulului.

Competențele profesionale ale viitorului absolvent evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în calificarea profesională. Disciplina **Dans Duet** formează următoarele competențe profesionale specifice:

- Utilizarea elementelor de limbaj romantic și clasic („*adagio*” la centrul sălii, „*allegro*”, sărituri mici și mari în execuția „*grand allegro*”, *rotații mici și mari, de la simplu la complicat, prize mici și mari*).

- Evidențierea elementelor identificate, care conferă caracterul de legătură în „*adagio*”. Corelarea elementelor din grupa pașilor de legătură, cu elemente din grupa mișcărilor fundamentale;

- Utilizarea tehnicii de atac a forței și a vitezei, în executarea săriturilor în realizarea prizelor de mare amplitudine și virtuozitate;

- Utilizarea tehnicii de coordonare partenerială, în executarea prizelor și a mișcărilor de virtuozitate;

- Deprinderea interpretării unui Pas de deux din repertoriul consacrat (elemente din „*adagio*” și „*coda*”), respectând tempo-ul muzical, încercând a conferi o trăire artistică conformă personajului interpretat.

IV. Administrarea modulului.

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				
		Prelegeri	Practică			
IV	60	-	45	15	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Tehnica interpretării prizelor în aer.		
UC1. Utilizarea elementelor de limbaj romantic și clasic („ <i>adagio</i> ” mic la centrul sălii, „ <i>allegro</i> ” cu sarituri mici și mari, în „ <i>grand-allegro</i> ”.	<p>1. „<i>Tour en l’air</i>” din a V-a poziție a picioarelor, finalizată în poziția a V-a, cu „<i>demi-plié</i>”, partenera fiind susținută cu ambele mâini de talie.</p> <p>2. „<i>Grand jeté en tournant</i>” din poziția „<i>attitude</i>” susținând partenera cu ambele mâini de talie.</p> <p>3. „<i>Sauté</i>” (sărituri) cu zborul partenerii în jurul partenerului, priză susținută de ambele mâini, ea executând „<i>assemble en tournant</i>”, „<i>jeté entrelacé</i>”.</p> <p>4. „<i>Jeté entrelacé</i>” cu schimbarea mâinilor, ridicând partenera sub diafragmă.</p> <p>5. Sărituri ale partenerii în brațele partenerului din poziția „<i>poisson</i>”.</p>	<p>A1. Dezvoltarea rezistenței, puterii și stabilității.</p> <p>A2. Deprinderea lejerității în păstrarea echilibrului și a verticalității axei corpului.</p> <p>A3. Deprinderea transferării centrului greutatei corpului, de pe vârful degetelor pe toată talpa și invers.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
<p>UC2. Evidențierea elementelor identificate, care conferă caracterul de legătură în adagio.</p>	<p>6. Tragerea partenerii printr-o mișcare bruscă, dar artistică, din poziția stând la podea (cu întoarcere sau nu, în poziția cu spatele spre podea). 7. „<i>Grand fouetté sauté</i>” (în zbor cu spatele spre partener). 8. „<i>Jeté entrelacé</i>”. 9. „<i>Cabriole fouetté</i>”. 10. Săritură cu avânt (din „<i>pas assemblé</i>”, apoi din „<i>pas sissonné</i>”), cu sau fără rotire în aer, poziționat cu spatele spre podea. 11. Din „<i>pas sauté</i>”, partenera sare la nivelul pietului și umărului partenerului.</p>	<p>A4. Implementarea participării active ale ambilor parteneri. A5. Combinarea deprinderilor cumulate pentru executarea combinațiilor dificile.</p>
<p>UC3. Corelarea elementelor din grupa pașilor de legătură, cu elemente din grupa mișcărilor fundamentale și de virtuozitate.</p>	<p>12. „<i>Grand jeté</i>” din postura „<i>attitude effacée</i>” susținând partenera cu priza mâinilor pe talie, partenerul realizând o rotație în jurul axei sale. 13. Rotirea partenerii, în brațele partenerului din poziția „<i>poisson</i>” (peștișorul) cu spatele poziționat spre podea și revenirea acesteia în poziția inițială. 14. „<i>Grand jeté</i>” în „<i>arabesque P</i>” cu poziția finală pe soldul partenerului, acesta susținând partenera cu ambele mâni de talie. 15. Ridicarea partenerii cu fixație și punct de sprijin al acesteia, la pieptul sau umărul partenerului. 16. Din „<i>pas sauté</i>” sau „<i>pas assemblé</i>”, cu fixație la pieptul sau pe umărul partenerului în poziție șezută (lift).</p>	<p>A6. Adaptarea la complicarea exercițiilor învățate anterior.</p>
<p>UC4. Utilizarea tehnicii de atac a forței și a vitezei, în executarea săriturilor de mare amplitudine și virtuozitate.</p>	<p>17. Ridicarea partenerii de la sol cu tragere de mână în următoarele posturi: a. poziție șezută pe umărul partenerului, cu rotație în aer; b. poziție orizontală, cu spatele fixat pe umărul partenerului, cu rotație în aer; c. poziția „<i>hirondelle</i>” (rândunica); d. din sărituri mari „<i>grand sauté</i>”.</p>	<p>A7. Executarea mișcărilor în tempo muzical moderat și dinamic. A8. Calitatea mișcărilor executate, tehnica și expresivitatea artistică în timpul execuției.</p>
<p>UC5. Utilizarea tehnicii lucrului în <i>pointe</i> (fete), la execuția mișcărilor de virtuozitate.</p>	<p>18. „<i>Jeté entrelacé</i>”, din poziția „<i>hirondelle</i>” (rândunica), „<i>saut de basque</i>” terminând execuția în poziție șezută.</p>	<p>A9. Dezvoltarea capacităților emoțional - senzoriale de a percepe partenerul la cel mai mic imbold.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	<p>19.Din „<i>pas sissonne</i>” cu terminarea execuției în poziție șezută.</p> <p>20.”<i>Pas sauté</i>” cu avânt din spatele partenerului în poziția „<i>hirondelle</i>” (rândunica).</p> <p>21.Ridicarea partenerei din „<i>arabesque I</i>” cu „<i>demi-plié</i>”.</p> <p>22. Ridicarea partenerei în „<i>arabesque III</i>” din alergare sau „<i>pas sissonne tombée</i>” (facultativ).</p> <p>23.Sărituri mari, ample, sprijin și înălțare pe ambele picioare, aterizare identică. Sprijin și înălțare pe un picior, aterizare identică.</p> <p>24.Salturi finalizate în brațele partenerei, în poziția „<i>poisson</i>” (peștișorul).</p> <p>25.Sărituri la nivelul pieptului și umărului partenerului cu prindere (priză) sau fără prindere.</p>	
2. Interpretarea creativă, utilizând limbajul propriu artei coregrafice.		
<p>UC1. Identificarea varietății de expresie a formelor.</p>	<p>1. Raportul formei raportat la:</p> <p>a. timp;</p> <p>b. spațiu;</p> <p>c. ritm (tempo);</p> <p>d. intensitatea și intenționalitatea mișcării;</p> <p>e. conținut și exprimare artistică.</p>	<p>A1. Aplicarea în profunzime a componentelor baletului romantic și clasic, dar și a elementelor neo-clasicului (vezi George Balanchine) și a elementelor baletului contemporan (vezi Lester Horton).</p>
<p>UC.2 Aplicarea principiilor baletului romantic și clasic.În executarea combinațiilor de mișcări.</p>	<p>2. Structurile romantice și clasice în stilistica formei și în relația muzică-dans (urmărirea liniei melodice în balet).</p>	<p>A2. Executarea mișcărilor în tempo-ul solicitat, expresivitate și trăire artistică.</p>
<p>UC.3 Analizarea modalităților de configurare a structurilor mișcării.</p>	<p>3. Frazarea structurilor mișcării (cuplul între parteneri, relația cu muzica și cuplul spațiu/timp), conform legilor fizicii mecanice (teoriile lui Newton, privitor la mișcarea unui corp în spațiu și timp).</p>	<p>A3. Capacitatea de frazare și înțelegere a combinațiilor complicate și execuția lor corectă.</p>
<p>UC.4 Aplicarea unor metode proprii de învățare, în scopul îmbunătățirii performanțelor (fără abatere de la programa școlară specifică (în concordanță) cu specificul baletului.</p>	<p>4. Vizionarea de înregistrări video comentate, a lecțiilor de verificare și a examenelor altor școli.</p>	<p>A4. Creșterea nivelului de percepție a materialelor video vizionate.</p>

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	„Adagio” mic	15	-	5	2
2.	„Adagio” mare	20	-	15	5
3.	„Allegro” sărituri mici („ <i>petit sauté</i> ”)	10	-	10	2
4.	„Grand allegro” sărituri mari de virtuoziitate („ <i>grand saute</i> ”)	15	-	15	6
	Total	60	-	45	15

Sunt trei tipuri de lecții: bazate pe „Adagio”, „Allegro” și „Grand allegro”

Repartizarea timpului de lucru va fi următoarea:

Exerciții „Adagio” - 15 min. „Adagio mic” și 20 min. „Adagio mare”;

Exerciții „Allegro” - 10 min. și „Grand allegro” - 15 min;

Antrenarea tehnicii de virtuoziitate - 10 min.

VII. Studiu individual ghidat de profesor.

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
<i>1. Elaborarea combinațiilor</i>			
Nomenclatorul mișcărilor pentru anul de studiu.	Combinații în forma scrisă, orală și practică.	Prezentarea combinațiilor alcătuite. Oral și practic.	Prestabiliți de profesor
<i>2. Învățarea numerelor artistice de pe suport video</i>			
Suport video	Dansul acompaniat	Prezentarea numărului	Prestabiliți de profesor
<i>3. Vizionarea spectacolelor de balet</i>			
Spectacole de balet	Analizarea spectacolului	Prezentarea opiniilor despre spectacol în sine (coregrafie, trăire artistică, interpretare).	Prestabiliți de profesor

VIII. Programa de învățământ.

1. Nomenclatorul elementelor specifice baletului romantic și clasic, specific anului II de studiu, combinații în exemplificare practică;
2. Exerciții de poziționare corectă a axei proprii și a partenerii;
3. Prize de talie, mâini, coate, umeri, etc.;
4. Toate formele de „*relevé*” pe un picior sau ambele;
5. Diverse forme de „*grand port de bras*”;
6. Mișcări și elemente auxiliare de legătură în dansul duet;
7. „*Promenade*” la 90°, 180° și 360° în toate formele de arabesque;
8. Rotații tip „*battement soutenu*” și „*grand fouetté en face*”;
9. „*Tour lent*” în toate posturile (poze) mari;

10. Toate formele de „*pirouette*” din pozițiile a IV-a și a V-a;
11. Toate formele de ieșiri din axă, „*cambre*”-uri cu susținere spre față, lateral dreapta, lateral stânga;
12. Formele de „*grand fouetté en tournant*”;
13. „*Pirouette*” în posturile mari (poze) la 90° - „*a la seconde*”.

IX. Sugestii metodologice.

Clasa a X-a corespunde anului șapte de studiu al disciplinei *Dans romantic și clasic*. Este anul în care se finalizează o etapă începută în clasele primare și gimnaziale.

Se recomandă ca proiectarea anuală a unităților de conținut, ca și în clasa a IX-a, să concentreze în primul semestru principalele categorii de mișcări, pentru ca cea de-a doua parte a anului școlar să fie rezervată consolidării deprinderilor de execuție, prin combinații cu un grad de complexitate sporit. De asemenea, sugerăm ca, în cadrul orelor de studiu, timpul alocat exercițiilor executate la mijlocul sălii, sărituri și *pointe* (pentru clasele de fete) să fie mai mare decât cel destinat încălzirii și plasării treptate, prin exercițiile de la bară.

Specific anului șapte este conștientizarea de către elevi a propriilor posibilități de exprimare prin mișcare, în raport cu solicitările cadrului didactic și a temei coregrafice interpretate.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unei păreri (opinii) permanente, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor și implementarea evaluării selective sau individuale.

Axarea procesului de învățare - predare - evaluare pe competențe, presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumare (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile date.

Evaluarea se va realiza pe baza observației continue a elevilor, în cadrul verificărilor semestriale și al examenului anual.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Executarea corectă și fluentă a elementelor recomandate din nomenclatorul mișcărilor specifice, corespunzător nivelului de pregătire.	<ul style="list-style-type: none"> • Memorarea combinațiilor; • Corectitudinea pozițiilor mâinilor, picioarelor și corpului; • Exactitatea executării mișcărilor; • Cunoașterea terminologiei; • Viziunea clară asupra timpului și spațiului necesar executării elementelor; • Executarea mișcărilor și a trăirilor artistice conform acompaniamentului muzical.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de studiu	
Pentru orele practice	Bară
	Oglindă
	Iluminat artificial sau mixt, suficient
	Pardosea din lemn sau linoleu
	Acompaniament muzical (pian sau înregistrări audio)

XII. Repertoriu recomandat din marea panoplie a baletului romantic sau clasic, în special formele de „adagio”. Acesta poate fi chiar impus de profesor în funcție de temperamentul specific al fiecărui partener și posibilitățile interpretative.

1. Duet Liza și Colas, din actul I și II al baletului „Precauțiuni inutile”, muzica Peter Hertel, coregrafia originală Jean Duberval, adaptări coregrafice Marius Petipa, Lev Ivanov și Alexander Gorsky;
2. Elemente de legătură în „adagio”, din Pas de trois-ul baletului „Zâna păpușilor”, muzica Riccardo Drigo, coregrafia Nikolai și Sergei Legat;
3. Elemente de legătură în „adagio”, din Peasant pas de deux, actul I al baletului „Giselle”, muzica Friedrich Burgmüller, coregrafia originală Jean Coralli, Jules Perrot și adaptarea lui Marius Petipa;
4. Vals Maria și Vaslav, actul I al baletului „Fântâna din Bakhchisarai”, muzica Boris Asafiev, coregrafia Rostislav Zakharov;
5. Duet Fadetta și Andre din actul II al baletului „Fadetta”, muzica Léo Delibes, coregrafia Leonid Lavrovsky;
6. Menuet Julieta și Paris, din actul I, balet „Romeo și Julieta”, muzica Sergei Prokofiev, coregrafia Leonid Lavrovsky;
7. Adagio din Pas de trois, tabloul I, actul I al baletului „Lacul lebedelor”, muzica P.I.Ceaikovsky, coregrafia Marius Petipa.

XIII. Resursele didactice recomandate elevilor

Vor fi indicate doar resursele didactice ce sunt puse la dispoziția elevilor de către instituția de învățământ, ce pot fi procurate sau accesate de către elevi.

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	N.N.Srebrennikov. „Suportul în dansul duet”. JL, 1980 și toate celelalte ediții.	Biblioteca Colegiului Național de Coregrafie al Rep. Moldova, Chișinău.	25
2.	„Dansul în duet”. Film didactic, realizat de studioul cinematografic „Lenfilm”, în 3 serii. 1971 prima serie, 1972 seria a doua și 1985 seria a treia. Realizator N.N. Srebrennikov, cu participarea artiștilor de balet de la Teatrele de Operă și Balet din Leningrad.	Colecția video în format analogic (casete video) și digital (în format DVD) a Colegiului Național de Coregrafie al Rep. Moldova, Chișinău.	12